

Beste leden,

Vandaag maken we bekend dat LTO samen met de twaalf provincies (IPO), met de gemeenten (VNG), met de waterschappen (UvW) en met jonge boeren en tuinders (NAJK) een plan presenteert om uit het stikstofsloot te komen.

Met dit plan komt vergunningverlening weer op gang, worden de PAS-melders gelegaliseerd, hebben tegenstanders geen grond meer om handhavingsverzoeken in te dienen, wordt intern en extern salderen weer mogelijk, krijgen boeren duidelijkheid over de doelen die zij in 2035 moeten halen, en krijgt de sector volop mogelijkheden om die doelen te halen op een manier die ondernemers zelf kiezen. In de meest urgente gebieden, waar de stikstofbelasting het grootst is, worden bindende gebiedsprocessen opgestart, maar die gebieden worden tot een minimum beperkt – en ook in die gebieden is perspectief voor de landbouw een volwaardig hoofddoel.

Perspectief

Door het huidige beleid zit vergunningverlening al zes jaar lang op slot. Als er één sector is die daar last van heeft, zijn wij het wel. PAS-melders en interimmers leven al sinds 2019 in grote onzekerheid. Boeren en tuinders kunnen al jaren niet investeren in hun bedrijf. Intern en extern salderen is onmogelijk. En de rechterlijke uitspraak in de Greenpeace-rechtszaak hangt boven het platteland. We weten niet hoe het volgende kabinet eruit ziet, maar de kans is groot dat daar meer partijen onderdeel van uitmaken die minder met boeren en tuinders hebben. De vraag is of we beter kunnen afwachten op dat nieuw kabinet of dat we beter nu zelf een stap kunnen zetten...

Zoet en zuur

Wij zijn ervan overtuigd dat het beter is om nu zelf een stap naar voren te zetten. We lopen er niet voor weg dat in dit pakket ook pijnlijke maatregelen zitten. In enkele gebieden komen verplichtende gebiedsprocessen (met landelijke spelregels, en met als doel om puzzels te leggen waar alle boeren mee vooruit kunnen). Agrariërs krijgen duidelijkheid over de doelen die in 2030 en uiteindelijk in 2035 gehaald moeten worden, maar krijgen maximaal handelingsperspectief om daar te komen. Door te investeren in techniek en innovatie, door te extensiveren, te verplaatsen, te verbreden of vrijwillig mee te doen aan gerichte opkoopregelingen.

En bovenal: als agrariër weet je waar je aan toe bent. Boeren en tuinders worden niet langer afgerekend op de stikstofneerslag in natuurgebieden die kilometers verderop liggen en waar zij zelf geen invloed op hebben. Als ons plan wordt overgenomen, gaan we van depositie- naar emissiebeleid, gaat de kritische depositiewaarde uit de wet en hebben natuurdoelanalyses geen invloed meer op toekomstige vergunningen.

Die twee sporen – aanpassen van de wet én werken aan minder stikstofuitstoot – zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is een samenhangend totaalpakket, en het is 'graag of niet'. *Cherry picking* is geen optie.

Hoe verder?

Wat we vandaag presenteren, is een gezamenlijk 'bouwstenendocument'. We vragen het demissionaire kabinet en de Tweede Kamer om dit over te nemen, nog dit jaar. Dat is een randvoorwaarde voor succes. We kunnen ons voorstellen dat het plan veel vragen en gedachten oproept. Aanstaaende maandagavond (19:30 – 21:00u) organiseren we een LTO-webinar waarin we het plan in detail toelichten en jullie vragen beantwoorden. Daar ga ik graag met jullie in gesprek!

Vriendelijke groet,

Ger Koopmans
Voorzitter LTO Nederland